

Verslag **Concept**

Onderwerp

CBCF 23 november 2023

Auteur

Eric Arnts

Aanwezig

Vincent Lokin (voorzitter CBCF), Jakob Bartelds (Hunze en Aa's), Remco Bosma (Hollands Noorderkwartier), Marc Breugelmans (Limburg), Simon Deurloo (Amstel, Gooi en Vecht), Carlo van Dijk (Vallei en Veluwe), Ellen Hemmers (Vechtstromen), Remco van Maurik (Frylân), Carla Michielsen (Scheldestromen), Frank van Oorschot (Hollandse Delta), Peter Ouwendijk (Delfland), Hans Pereboom (Drents Overijsselse Delta), Erik de Ridder (De Dommel), Rogier van der Sande (voorzitter Uniebestuur), Joël Scherrenberg (Aa en Maas), Jos Verdoold (Schieland en de Krimpenerwaard), Jan de Vries (Rijnland), Bert Wiersema (Noorderzijlvest), Floor Wissing (Rijn & IJssel), Nanda van Zoelen (Stichtse Rijnlanden), Meindert Smallenbroek (Unie), Marianne Krug (Unie), Mark Tegelaar (Unie), Tom Streng (Unie), Debbie Duurland (Unie) en Eric Arnts (Unie, verslag).

Afwezig

Melinda Boons (Rivierenland), Mario Jacobs (Aa en Maas) wordt vervangen door Joël Scherrenberg, Harm Küpers (voorzitter WBDD), Tom Vereijken (Zuiderzeeland) wordt waargenomen door Floor Wissing, Kees Jan de Vet (Brabantse Delta) wordt waargenomen door Joël Scherrenberg.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 10.00 uur en heet de leden van de CBCF en de medewerkers van de Unie welkom. Na de vergadering van 20 november jl. over de inwerkingtredingsdatum van het belastingstelsel, is dit de tweede keer deze week dat de CBCF bij elkaar komt.

Remco Bosma wil in de CBCF graag een keer spreken over wat er in de wereld om ons heen gebeurt, denk aan het niet aannemen van het pesticidenbesluit en het glyfosaatbesluit. Welke positie nemen de waterschappen daar op in?

De voorzitter zegt toe dat dit in het Uniebestuur zal worden besproken. Ook in relatie tot in welke Uniecommissies deze vraagstukken thuishoren.

Mededelingen

De voorzitter deelt mede dat de vergadering als toehoorder wordt bijgewoond door twee nieuwe medewerkers van de Unie te weten Debbie Duurland (trainee digitale transformatie) en Tom Streng (controller).

De voorzitter stelt de leden van de CBCF in de gelegenheid om te reflecteren op de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november jl. zonder de verkiezingsuitslag zelf te bespreken. Vanmiddag organiseert de Unie van 15.00 tot 16.00 uur een webinar over de Tweede Kamerverkiezingen voor alle waterschapsbestuurders. Dit webinar wordt opgenomen voor wie er niet bij kan zijn. De presentatie zal worden toegestuurd.

Rogier van der Sande merkt op dat de Unie vóór de Tweede Kamerverkiezingen invloed uitgeoefend heeft op de partijprogramma's. Ná de formatie zal de Unie weer aansluiten waarbij het uitgangspunt is dat het werk van de waterschappen cruciaal is. Hij vraagt de leden van de CBCF hun netwerk te gebruiken om toegang te krijgen bij vooral Tweede Kamerleden van de PVV.

2. Verslag vergadering CBCF gehouden op 21 september 2023

De CBCF wordt gevraagd het verslag van de vergadering van de CBCF van 21 september 2023 vast te stellen.

Op de vraag van Jakob Bartelds of Marianne Krug ten aanzien de Beleidsvisie Zicht op Nederland in het GI-Beraad heeft gevraagd waarom hier tijd in wordt gestoken als er geen geld is, antwoord Marianne Krug dat ze dit heeft gedaan en dat dit onderwerp als fiche bij de formatie wordt ingebracht.

De CBCF stelt het verslag ongewijzigd vast.

Bespreekpunten

3. Vaarkaat digitale transformatie

1. *De CBCF wordt gevraagd om de Ledenvergadering te adviseren om:*
 - a. *in te stemmen met de Vaarkaat en bijbehorende producten;*
 - b. *de Vaarkaat binnen het eigen waterschap te gebruiken om de koers te bepalen richting een digitaal getransformeerd waterschap.*
2. *De CBCF wordt gevraagd om aan te geven wat de waterschappen nodig hebben om met de Vaarkaat aan de slag te gaan na besluitvorming. Waar liggen de prioriteiten? Wat gaan we gezamenlijk oppakken en wat individueel? Wat hebben bestuurders nodig om de Vaarkaat binnen het eigen waterschap te laten landen? Welke rol kunnen de Unie, hWh en het waterschap zelf hierin spelen?*

De voorzitter zegt dat de Vaarkaat digitale transformatie nu voorligt ter definitieve advisering aan de Ledenvergadering.

Ieder waterschap kan de Vaarkaat voor haar/zijn eigen waterschap inzetten. Bij de Vaarkaat zit een handreiking (de flessenpost) voor het op gang brengen van het gesprek. Na besluitvorming bekijkt de Unie hoe de waterschappen geholpen kunnen worden. Daarbij wordt onder andere gedacht aan een roadshow, een ethisch handelingskader, een datastrategie en een AI-kader.

In de oplegnotitie is onvoldoende aandacht besteed aan de relatie tussen de Vaarkaat en de strategienota van de waterschappen. De Vaarkaat is af en wordt nu gerelateerd aan de strategienota. De Vaarkaat is een component voor de totale digitale transformatie en daar hebben de waterschappen het Waterschapshuis hard bij nodig. De koers wordt in de CBCF vastgesteld. De Unie blijft met het Waterschapshuis in gesprek.

De CBCF wordt gevraagd aan te geven wat de waterschappen nodig hebben om in 2029 klaar te zijn met de thema's uit de Vaarkaat.

De meeste leden van de CBCF spreken hun waardering uit over de totstandkoming en vormgeving van de stukken en zijn van mening dat er een goede basis ligt om met het onderwerp digitale transformatie (verder) aan de slag te gaan.

Frank van Oorschoot, Bert Wiersema, Carla Michielsen en Marc Breugelmans refereren aan de relatie tussen de Vaarkaat en de strategienota van de waterschappen. De voorzitter is hier in zijn inleiding al op ingegaan.

Floor Wissing vraagt wat de impact is op mensen en middelen.

Frank van Oorschoot vindt de Vaarkaat hoog over. De rol van de Unie moet beperkter zijn. Het hoort nu vooral thuis bij het Waterschapshuis. Jos Verdoold en Simon Deurloo zijn van mening dat de Unie aandacht moet houden voor (sturing op) dit onderwerp.

Ook Remco Bosma vindt de Vaarkaat te hoog over. Er zit te weinig focus in. Jan de Vries deelt deze mening.

Joël Scherrenberg vraagt hoe de verbonden partijen (belastingsamenwerkingen) worden meegenomen.

Carlo van Dijk merkt op dat ook de Kring van Directeuren van Waterschappen en de OpdrachtGeversTafel meegenomen moet worden in de strategieontwikkeling, om parallelle sporen te voorkomen. Erik de Ridder vindt de opmaak van het stuk aantrekkelijk maar de leesbaarheid minder. Zijn verzoek is of nog eens gekeken kan worden naar de toegankelijkheid.

Voor Carla Michielsen hadden de jaartallen niet gehoeven. Ze vraagt aandacht voor de communicatie. Met betrekking tot digitalisering wil je niet met alles naar buiten.

Jakob Bartelds ziet het gevaar dat ieder zijn eigen invulling aan de Vaarkaat geeft. Wat is collectief en wat is facultatief? De focus moet gericht zijn op de ondersteunende primaire processen.

Het gaat om wat bestuurders willen. De ICT-mensen zijn terughoudend over de Vaarkaat.

De overige leden van de CBCF gaan akkoord met de Vaarkaat digitale transformatie.

De leden van de CBCF geven aan het volgende nodig te hebben om met de Vaarkaat aan de slag te gaan:

- Aandacht voor kennisuitwisseling, gezamenlijk en onderling;
- Impact op mensen en middelen in beeld brengen en houden;
- Terugkoppeling over de voortgang (éénmaal per jaar).

De voorzitter constateert dat er - gelukkig - niet veel verrassende aandachtspunten naar voren zijn gebracht.

De meningen over hoog over of juist meer focus zijn verdeeld, jaartallen hadden er volgens enkelen niet in gehoeven. Het is echter een bestuurlijke visie, geen blauwdruk. De door enkele leden gevraagde concretisering start nu.

Wat we gezamenlijk doen of individueel is nog niet uitgewerkt. De Vaarkaat geeft in dat opzicht alleen de volgorde van oppakken aan. Het is nog niet bekend wat de impact op mensen en middelen is. De bulk van het werk zal bij de waterschappen moeten plaatsvinden. Het is van belang dat kennis en informatie hierover worden gedeeld.

De voorzitter herkent verder de zorg over communicatie over digitale zaken maar geeft aan dat transparantie ook belangrijk is. En dat dit een voortdurend dilemma is, waarop we ook in deze commissie nog geregeld zullen terugkomen.

Monitoring en rapportage moeten nog verder worden uitgewerkt al dan niet met gebruikmaking van de benchmarktool Waterschapsspiegel.

Bestuurders hoeven de technische inhoud niet te kennen maar er moet wel een gezamenlijke taal worden gesproken, zowel tussen ambtelijke deskundigen en bestuurders als tussen bestuurders onderling, om verantwoorde beslissingen te kunnen nemen.

De voorzitter stelt vast dat de CBCF de Ledenvergadering positief adviseert over de Vaarkaat digitale transformatie met bijbehorende producten en dat de Vaarkaat binnen het eigen waterschap wordt gebruikt om de koers te bepalen richting een digitaal getransformeerd waterschap.

De gedane suggesties voor wat waterschappen nodig hebben voor uitvoering van de Vaarkaat worden ter harte genomen.

4. Begroting 2024 Unie van Waterschappen

De CBCF wordt gevraagd om de Ledenvergadering te adviseren in te stemmen met de concept begroting 2024.

De voorzitter zegt dat in de CBCF van mei jl. de Kadernota voor de begroting 2024 van de Unie is besproken waarbij is verzocht te onderzoeken waar het een tandje minder kan om tot een

contributiestijging van minder dan 10% te komen. Dat is niet gelukt omdat het Uniebestuur van mening is dat het verlagen van de in de Kadernota opgenomen ambitie niet in het belang van de waterschappen is. Het is een flinke verhoging van de contributie maar het Uniebestuur denkt dat het de activiteiten kan uitvoeren.

Verder merkt hij op dat in de voorliggende begroting de kosten van het Waterschapscongres zijn opgenomen, maar dat deze niet waren opgenomen in de Kadernota. Deze kosten hebben niet voor een verhoging van de begroting gezorgd.

De voorzitter meldt verder dat op 20 november jl. is een aangepaste versie van de begroting op iBabs is gepubliceerd. Enkele waterschappen hebben namelijk nog een foutje in de tekst en berekening van de bijlage ontdekt.

De leden van de CBCF spreken hun waardering uit over de inhoud van het voorliggende stuk en zien het belang in van de werkzaamheden van de Unie.

Marc Breugelmans mist evenals Bert Wiersema, Erik de Ridder, Jos Verdoold en Peter Ouwendijk een meerjarige doorkijk. Daarnaast zit er volgens hem een aantal risico's in deze begroting (o.a. inflatie, salarisstijging en beheerkosten kantoorpand). Jan de Vries heeft dezelfde opmerkingen.

Jakob Bartelds ziet de kosten per fte ten opzichte van het voorgaande jaar zeer snel stijgen. Hij herinnert zich verder dat bij de discussie over de kosten voor communicatie niet voor het maximum gegaan zou worden terwijl dat nu wel het geval is.

Carla Michielsen mist inspanningen van de Unie op het gemeenschappelijk landbouwbeleid dat ook belangrijk is voor de waterschappen.

Joël Scherrenberg vindt evenals Simon Deurloo, Jos Verdoold en Frank van Oorschot dat de ontwikkeling van de kostenstijging mager onderbouwd is. Hij ziet graag een onderbouwing van de kosten per dossier. Daarnaast mist hij in het kader van duurzaam opdrachtgeverschap de relatie met de ESG-doelstellingen en informatie over de ontwikkeling van de formatie ten opzichte van 2022. Ook ziet hij nog niet het nut in van een Waterschapscongres.

Floor Wissing merkt op dat zij tegen de Kadernota heeft gestemd. Uit deze begroting blijkt niet in voldoende mate dat de kosten binnen de teugels worden gehouden. Ze gaat, ook namens waterschap Zuiderzeeland, akkoord met deze begroting maar met deze kritische opmerking.

De overige leden van de CBCF gaan akkoord met de voorliggende begroting 2024 van de Unie.

De voorzitter vat samen dat er een algemene positieve steun is voor deze begroting. Er zijn zorgen over de stijging maar deze is in belang van de thema's die waterschappen raken.

In het verleden is de meerjarenraming op verzoek van de leden uit de begroting gehaald omdat het voorspellen van kosten voor de Unie ongewis is. Hij hoopt dat hij niet jaarlijks zo'n stijging aan de CBCF moet voorleggen maar zeker is dat niet.

De hogere beheerskosten van het kantoorpand worden veroorzaakt door de hogere energiekosten.

Rogier van der Sande dankt de CBCF namens het Uniebestuur en de medewerkers voor het vertrouwen. Ten aanzien van de kosten voor de publiekscommunicatie zijn de afgesproken kosten uit een eerdere CBCF opgenomen. Het Waterschapscongres is bedoeld voor alle waterschapsbestuurders en is een combinatie van de bestuurdersdag en de waterschapsdag.

Floor Wissing vraagt het Uniebestuur om wanneer zich onverwachte kostenverhogende ontwikkelingen voordoen terug te komen naar de CBCF om te komen tot nadere prioritering van de tien dossiers.

De voorzitter zegt dit toe.

Joël Scherrenberg , Jakob Bartelds, Frank van Oorschot en Remco Bosma verzoeken om aan het voorstel aan de Ledenvergadering ter onderbouwing van de kostenstijging op een A4 een overzicht met de verdeling van de kostenstijging over de genoemde beleidsthema's toe te voegen.
De voorzitter zegt dit toe.

De voorzitter stelt vast dat de begroting 2024 van de Unie met een positief advies van de CBCF aan de Ledenvergadering wordt voorgelegd. Aan het voorstel wordt een nadere onderbouwing van de kostenstijging toegevoegd.

Wanneer zich onverwachte kostenverhogende ontwikkelingen voordoen, komt het bestuur terug bij de CBCF om te komen tot prioritering van de dossiers.

Hamerstukken

5. Intentieverklaring Stroomlijning keten voor derdenbeslag

De CBCF wordt gevraagd om er mee in te stemmen dat de portefeuillehouder uit het bestuur van de Unie de Intentieverklaring over de Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag (Wet skd) namens de waterschappen ondertekent en eind Q1-2024 het bestuurlijke commitment voor de Wet skd namens de waterschappen uitspreekt.

Remco Bosma geeft de Unie mee dat als de waterschappen meer mogelijkheden krijgen en daarmee ruimer gaan kwijtschelden, het Rijk dan ook ruimer moet gaan kwijtschelden.

De voorzitter stelt vast dat de CBCF akkoord gaat met dit voorstel.

6. Extensies van overheidswebsites

De CBCF wordt gevraagd om:

- 1. kennis te nemen van de in deze notitie beschreven ontwikkelingen rondom de extensies van overheidswebsites;*
- 2. in te stemmen met het door de Werkgroep Bedrijfsvoering, Digitalisering en Dienstverlening geadviseerde bestuurlijke standpunt met betrekking tot de extensies van de websites van de waterschappen.*

Remco Bosma vraagt zich af of het aanpassen van de e-mailadressen zo'n omvangrijke operatie is. Floor Wissing merkt op dat deze operatie de waterschappen kwetsbaar maakt.

Frank van Oorschot vraagt aandacht voor de kosten.

De voorzitter stelt vast dat de CBCF akkoord gaat met dit voorstel.

7. Mededelingen

7.1. Evaluatie waterschapsverkiezingen

Remco Bosma merkt op dat de herdenking van de watersnood van 1953 ook heeft bijgedragen aan de communicatie over de waterschappen.

7.2. Oplevering eindproducten Klimaatneutraal en Circulair Assetmanagement en Opdrachtgeverschap (KCAO)

Geen opmerkingen.

7.3. Brief financiën Omgevingswet

Geen opmerkingen.

7.4. Ledenbrief anti-afhaakregeling

Remco Bosma merkt op dat hij de ledenbrief niet te begrijpen vindt. De problematiek moet eenvoudiger worden uitgelegd.

Floor Wissing zal de leden van de CBCF een presentatie toe laten sturen die bij haar waterschap voor dit onderwerp is gebruikt.

De voorzitter zegt dat hij erg trots is op wat de Unie in samenwerking met een aantal belanghebbende waterschappen heeft bereikt.

7.5. No cure no pay problematiek

De voorzitter licht toe dat de behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer geen gelopen race is in verband met de Wet Mulder (Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften).

7.6. CO2-beprijzing

Geen opmerkingen.

7.7. Rekenkamers waterschappen

Geen opmerkingen.

7.8. Rechtmatigheidsverantwoording en accountantscontrole

Joël Scherrenberg wil graag meer informatie ontvangen over dit onderwerp. Dit is ook naar voren gekomen in het overleg van de portefeuillehouders financiën en wordt via dat overleg opgepakt.

7.9. Verslaggevingsregels waterschappen

Geen opmerkingen.

7.10. Implementatie Single Digital Gateway – Annex II

Geen opmerkingen.

7.11. Informatieveiligheid

Remco Bosma vraagt naar de hoofdelijke bestuurlijke aansprakelijkheid in het kader van de NIS2. Marianne Krug geeft aan dat deze op een vergelijkbare manier ingeregeld zal worden als bijvoorbeeld bij privacy. Als er meer informatie is, worden de leden hierover geïnformeerd. wordt geregeld.

7.12. Update bedrijfsvergelijkingen

Geen opmerkingen.

8. Rondvraag.

Jakob Bartelds roept op om af te zien van de Garantie van Oorsprong voor elektriciteit. De Unie zal dit bekijken.

Erik de Ridder bedankt de CBCF-leden die hebben gereageerd op zijn vraag naar de verwachte salarisverhoging die de waterschappen in hun begroting 2024 hebben opgenomen.

9. Sluiting.

De voorzitter sluit om 12.30 uur de vergadering.